Hukuk Bölümü 2010/326 E. , 2011/107 K.

- DAVACININ DOĞUM TARIHININ RE'SEN DEĞIŞTIRILMESINE ILIŞKIN İLÇE NÜFUS MÜDÜRLÜĞÜ IŞLEMININ IPTALI ISTEMI

  - NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU (5490) Madde 7
  - NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU (5490) Madde 35

"İçtihat Metni"

Davacı : C.N.S.

Vekili : Av. K.A.

Davalı : Yıldırım İlçesi Nüfus Müdürlüğü

O L A Y : Davacıya ait doğum raporu dikkate alınarak 1.11.1932 olan doğum tarihinin 1.1.1930 olarak düzeltilmesi yönünde Yıldırım İlçe Nüfus Müdürlüğünün 29.6.2009 gün ve 2009/725 sayılı işleminin, kendilerinin herhangi bir talebi olmadan davalı idarece davacının doğum tarihinin düzeltildiği, davacının zor durumda bırakıldığı, düzeltmenin 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 35. maddesine aykırı olduğu öne sürülerek adli yargı yerinde dava açılmıştır.

Davalı idare, idarelerince daha önce farkedilmeyen ancak gerçeği aksettiren ve bilahare varlığı anlaşılan belgeye ve gerçek duruma uygun olarak düzeltme yapıldığını, idarenin bu anlamda düzeltme yapma yetkisinin olduğunu önesürerek davanın reddine karar verilmesini belirtmiştir.

BURSA 5. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 24.6.2010 gün ve E:2010/211, K:2010/237 sayı ile, davacı vekili her ne kadar nüfus idaresince davacının doğum kağıdını nazara alarak 1.11.1932 olan doğum tarihinin 1.1.1930 olarak düzeltilmesi işleminin iptalini talep etmiş ise de, davalı idarenin varlığı sonradan anlaşılan belgeye ve gerçek duruma göre uygun olarak düzeltme yaptığı, düzeltmenin idarenin yetki sınırları içerisinde olduğu, davacı vekilince idarece yapılan işlemin iptali istemine ilişkin davanın idare mahkemesinde görülmesi gerektiğinden, dava dilekçesinin yargı yönünden reddine karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

BURSA 2. İDARE MAHKEMESİ; 14.10.2010 gün ve E:2010/1028 sayı ile, uyuşmazlığın esasını davacı tarafın mevcut nüfus kaydına yönelik ileri sürdüğü itirazların oluşturduğu, Yıldırım İlçesi Nüfus Müdürlüğünce yapılan düzeltme işleminin iptalinin istenmesinde gayenin mevcut nüfus kaydının düzeltilmesi suretiyle düzeltme öncesindeki doğum tarihinin yeniden nüfus kayıtlarına tescilini sağlamak olduğu, buna göre 5490 sayılı Nüfus Kanununun 36 maddesinde nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davalarının asliye hukuk mahkemelerinde açılması gerektiği belirtildiğinden bu davanın idari yargı yerinde görülmesine yasal olanak bulunmadığı gerekçesiyle görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve dosya incelemesinin bu konuda karar verilinceye kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mahmut BİLGEN, Erdoğan BUYURGAN, Sıddık YILDIZ, Nüket YOKLAMACIOĞLU, Muhittin KARATOPRAK ve Sedat ÇELENLİOĞLU'nun katılımlarıyla yapılan 6.6.2011 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasanın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince anılan Yasanın 19. maddesinde öngörülen usul ve yönteme uygun biçimde başvuruda bulunulduğu anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık görülmemiş olup esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıya ait doğum raporu dikkate alınarak 1.11.1932 olan doğum tarihinin 1.1.1930 olarak düzeltilmesi yönünde tesis edilen Yıldırım İlçe Nüfus Müdürlüğünün 29.6.2009 gün ve 2009/725 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 7. maddesinde her mahalle veya köy için ayrı aile kütüğü tutulacağı, aile kütüklerinde doğum yeri ile gün, ay ve yıl olarak doğum tarihi ve kütüğe kayıt tarihine ait bilgilerin bulunacağı;

Nüfus Kaydının Düzeltilmesine İlişkin Esasların yeraldığı Dördüncü Kısımın "Kayıt Düzeltilmesi" Başlıklı 35. maddesinde, kesinleşmiş mahkeme hükmü olmadıkça nüfus kütüklerinin hiçbir kaydının düzeltilemeyeceği ve kayıtların anlamını ve taşıdığı bilgileri değiştirecek şerhler konulamayacağı, ancak olayların aile kütüklerine tescili esnasında yapılan maddi hataların nüfus müdürlüğünce dayanak belgesine uygun olarak düzeltileceği;

"Nüfus davaları" başlıklı 36. maddesinde, Nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davalarının düzeltmeyi isteyen şahıslar ile ilgili resmi dairenin göstereceği lüzum üzerine Cumhuriyet Savcıları tarafından yerleşim yeri adresinin bulunduğu yerdeki görevli asliye hukuk mahkemesinde açılacağı;

"Maddi Hatalar" başlıklı 38. maddesinde, bu Kanunun 7 nci maddesinde sayılan aile kütüklerine tescil edilmesi gereken bilgilerden dayanak belgesinde bulunduğu halde nüfus kütüklerine hatalı veya eksik olarak tescil edilen ya da hiç yazılmayan bilgilerin veya mükerrer kayıtların maddi hata kapsamında değerlendirileceği, bu tür maddi hataların Genel Müdürlükçe ya da Nüfus Müdürlükleri tarafından düzeltileceği veya tamamlanacağı;

"Nüfus kaydının iptali" başlıklı 40. maddesinde, usulüne göre düzenlenmemiş bir belgeye dayanılarak tesis edilmiş nüfus kayıtlarının Genel Müdürlüğün ya da nüfus müdürlüklerinin göstereceği lüzum üzerine mahkemece verilecek kararla iptal edileceği belirtilmiştir.

23.11.2006 gün ve 26355 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Nüfus Hizmetleri Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin "Maddi Hata" başlıklı 79. ve 80. maddelerinde de Kanuna paralel olarak, idarenin kayıt düzeltme ve tamamlama yetkilerinin bulunduğu düzenlenmiştir.

"Geri alma işlemi" başlıklı 83. maddesinde de, geri alma işleminin, yanlış yapılmış olan idari bir işlemin alınacak idari bir karar ile hükümsüz hale getirilmesi olduğu, geri alma işleminin tescili gerçekleştiren nüfus müdürlüğünce yapılacağı belirtilmiştir.

Davacı vekili tarafından kendilerinin herhangi bir talebi olmadan davalı idarece 1.11.1932 olan davacının doğum tarihinin 1.1.1930 olarak düzeltildiği, kendilerinin böyle bir talebi olmadan davalı idarenin yapmış olduğu düzeltmenin davacıyı zor durumda bıraktığı, bu düzeltmenin Nüfus Kanununun 35. maddesine aykırı olduğundan bahisle doğum tarihinin yeniden 1.11.1932 olarak düzeltilmesine karar verilmesi istemiyle dava açıldığı; davalı idare temsilcisi tarafından ise idarelerince daha evvel fark edilmeyen ancak gerçeği aksettiren ve bilahare varlığı anlaşılan belgeye ve gerçek duruma uygun olarak düzeltme yapıldığı idarenin bu anlamda düzeltme yapma yetkisinin bulunduğu yönünde savunma yapıldığı anlaşılmıştır.

Nüfus Hizmetleri Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Yönetmelik hükümleri uyarınca, nüfus kaydına ilişkin kimi işlemlerin adli, kimi işlemlerin de idari kararlarla yapılması esası benimsenmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, Nüfus Kaydının tescili aşamasında yapılan maddi hatanın dayanak belgesine uygun olarak Nüfus Müdürlüğünce düzeltilmesi işleminin iptalinin istenildiği gözetildiğinde uyuşmazlığın idari bir işlemden kaynaklandığı sonucuna varılmıştır.

Bu durumda, işlemin iptali istemiyle açılan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen "idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları" kapsamında görüm ve çözümünde idari yargı yerlerinin görevli olduğu kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, Bursa 2. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun reddi gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Bursa 2. İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 6.6.2011 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.